

Tulumaksuseaduse muutmise ja sellega seonduvalt
teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu seletuskirja juurde

Lisa 2

Kooskõlastustabel

Märkus ja selle esitaja	Märkusega arvestamine
Eesti Tööandjate Keskliit, 03.07.2026 nr 1-3/145-1	
Toetame eelnõuga kavandatavaid muudatusi. Näeme andmepõhisele aruandlusele üleminekus suurt potentsiaali halduskoormuse vähendamiseks ja avalike teenuste efektiivsemaks muutmiseks. Usume, et MTA praktikat on võimalik rakendada ka Statistikaametis ja paljudes teistes avaliku sektori valdkondades.	Teadmiseks võetud.
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, 03.07.2026 nr 6.1-1/128	
Soovime Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu (ITL) poolt avaldada toetust eelnõus sisalduvatele muudatustele, mis nimetatud eesmärki aitavad saavutada. Valitud suund liikuda vormidelt digitaalsele andmekorjele on õige, kuna vähendab kõigi osapoolte töökoormust. Rõhutame, et muudatuse praktikas rakendamisel saab olema väga oluline roll Maksu- ja Tolliametil, kes suutma toetada kõiki maksukohustuslasi, kes hakkavad oma raamatupidamis- ja majandustarkvarasid maksuhalduri infosüsteemiga liidestama, et deklareeritavate tehingute ja toimingute andmeid automaatselt edastada.	Teadmiseks võetud.
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, 03.07.2026 nr 4/124	
Kriisikindluse tagamiseks on oluline, et tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsiooni esitamine on kriisi olukorras (nt laialdase küberrünnaku, üleriigilise internetiteenuse katkestuse, sõjaolukorra või muu kriisi tõttu) võimalik ka muul viisil kui elektrooniliselt. Palume selgitada, kas ja kuidas on see kehtiva õiguse või plaanitavate muudatustega tagatud.	Eelnõu seletuskirja täiendatud.

Tervisekassa 25.06.2026 nr 1.5-1/3319-1	
1) <u>Deklaratsiooni andmekoosseis ja esitamine (TuMS § 40)</u> Eelnõu kohaselt muudetakse tulumaksuseaduse § 40 lõiget 5 ning § 44 lõiget 7 selliselt, et deklaratsiooni andmekoosseisu ja täitmise korra kehtestab minister, samuti nähakse ette ulatuslik kohustus esitada deklaratsioonid elektrooniliselt. Nimetatud muudatused viivad sisuliselt maksuarvestuse loogika suurel määral Maksu- ja Tolliameti infosüsteemi. Tähelepanu vajab ajaarvestus, kui kiirelt vastav muudatus on teostatav. Teeme järgmised ettepanekud, mille vajadust selgitame allpool: a. siduda eelnõu § 5 lõikes 1 sätestatud jõustumistähtaeg Maksu- ja Tolliameti infosüsteemi tegeliku valmisolekuga; b. tagada enne § 40 ja § 44 uue regulatsiooni rakendamist järgmiste funktsionaalsuste toimimine: • vigade kuvamine ja selgitused; • vealogide kättesaadavus; • andmete filtreerimine ja kontrollitavus; • residentsuse arvestuse korrektsus; • deklaratsioonide kinnitamine ja parandamine; • tagastusloogika toimimine; c. võimaldada paralleelselt senise süsteemi kasutamist kuni uue lahenduse töökindlus on tõendatud; d. jätkata sisulist testimist koostöös lõppkasutajatega. <u>Testimise käigus ilmnenu probleemid (seos § 40 rakendamisega)</u> Seoses eelnõu muudatustega on Tervisekassa testinud Maksu- ja Tolliameti uut TSD lahendust, mis peab tagama § 40 ja § 44 nõuete rakendamise. Testimise käigus on ilmnenu järgmised kriitilised puudused: • TSD koondvaade ei vasta detailvaates olevatele andmetele; • valideerimisvigade sisu ei ole kasutajale nähtav; • vealogide allalaadimine ei toimi; • deklaratsioone ei ole võimalik testkeskkonnas kinnitada (§ 40 rakendamiseks vajalik põhifunktsionaalsus); • süsteem muudab maksumaksja esitatud andmeid (nt maksuvaba tulu arvestus). • Eeltoodud probleemid takistavad § 40 lõikes 5 ja § 44 lõikes 7 sätestatud kohustuste korrektset täitmist.	Nõustume, et enne uue regulatsiooni rakendamist peavad toimima kõik funktsionaalsused, sealhulgas vigade kuvamine, andmete kontrollitavus, residentsuse arvestus, deklaratsioonide parandamine ning tagastusloogika. Nimetatud teemad on MTA arendustegevustes prioriteetsed ning nende valmimist jälgitakse pidevalt. Samuti peame oluliseks jätkata süsteemi testimist koostöös lõppkasutajatega, et tuvastada võimalikud kitsaskohad enne lahenduse kasutuselevõttu. Testimist sel eesmärgil tehaksegi.
2) <u>Andmekoosseisu põhimõte (termini muutus eelnõus)</u> Eelnõu punktide 2, 4 ja 6 kohaselt asendatakse mitmes sättes sõna „vorm“ sõnaga „andmekoosseis“. See muudatus tähendab, et: • deklaratsiooni struktuur ei ole enam fikseeritud vormina; • määravaks saab Maksu- ja Tolliameti süsteemis töödeldav andmestik. Selline lahendus eeldab, et süsteem: • töötleb andmeid üheselt ja läbipaistvalt; • võimaldab kontrollida arvutuskäike ja tulemusi. Testimise põhjal ei ole need tingimused täidetud. Palume	Mõistame tähelepanu juhtimist sellele, et andmekoosseisupõhine lähenemine eeldab süsteemi suuremat läbipaistvust ja kontrollitavust. MTA eesmärk on tagada, et kasutajatel oleks võimalik kontrollida esitatud andmeid ja nende alusel tehtavaid arvutusi.

seaduseelnõu kehtestamisel arvestada vajadusega täiendavates arendusteks ja testimisteks.	Testimise käigus saadud tagasisidet kasutatakse lahenduse edasiarendamiseks.
3) <u>Testkeskkonna puudused (rakenduslik mõju)</u> Eelnõu rakendamiseks vajalikku funktsionaalsust ei ole võimalik testkeskkonnas tervikuna kontrollida, sealhulgas: • erinevate väljamakseliikide eristamine (seotud § 40 andmete esitamise loogikaga); • andmete filtreerimine ja koondvaadete usaldusväärsus; • residentsuse määramisega seotud andmete korrektne käsitlemine (seos § 6 muudatusega); • deklaratsioonide kinnitamine ja parandamine (§ 40 rakendamiseks hädavajalik); • varasemate perioodide parandamine ja tagastusloogika. Seetõttu ei ole võimalik hinnata, kuidas eelnõus sätestatud regulatsioon praktikas toimib.	Tervisekassa poolt välja toodud tähelepanekud testkeskkonna kohta on väärtuslik sisend arendustöödeks. Mitmed kirjeldatud puudused on juba tuvastatud ja oleme neist teadlikud. Nende lahendamine on kavandatud käimasolevate ja järgnevate arenduste raames. Arvestada tuleb, et testkeskkond sisaldab veel arendusjärgus funktsionaalsusi ning selle eesmärk ongi võimaldada probleemide varajast avastamist ja kõrvaldamist.
4) <u>Mõju ja riskid</u> Arvestades § 40 ja § 44 muudatustega kaasnevat vastutuse nihkumist maksuhalduri süsteemile, peab süsteem olema: • stabiilne ja töökindel; • läbipaistev ja kontrollitav; • võimaldama vigade tuvastamist ja parandamist. Praegusel hetkel ei ole need tingimused täidetud. Seetõttu ei ole meie hinnangul realistlik eeldada, et eelnõu § 5 lõikes 1 sätestatud tähtajaks (01.10.2026) oleks süsteem kasutusvalmis.	Nõustume, et uue lahenduse edukaks rakendamiseks peab süsteem olema töökindel, läbipaistev ja võimaldama vigade tõhusat tuvastamist ning parandamist. MTA jätkab aktiivselt arendusi ja testimist koostöös partneritega, et tagada lahenduse valmisolek enne selle täielikku rakendamist.